

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 17 februari 1928 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om viss ändring i kungörelsen den 7 augusti 1907 angående ändrade bestämmelser rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande.

(2:a avd.)

Uti två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner nämligen nr 114 i första kammaren, av herr *Sundberg m. fl.*, och nr 125 i andra kammaren, av herr *Olsson i Broberg m. fl.*, har hemställts, att 3:e punkten i kungörelsen den 7 augusti 1907 angående ändrade bestämmelser rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande måtte erhålla följande ändrade lydelse: »3:o) Från fonden beviljat lån skall, sedan detsamma innehafts i ett år, återbetalas inom högst tio år därefter med lika kapitalbelopp varje år jämte upplupen ränta.»

Fiskerilånefonden inrättades efter beslut av 1891 års riksdag. Gällande bestämmelser för lån från fonden återfinnas i kungl. kungörelsen den 7 augusti 1907 (nr 61) angående ändrade bestämmelser rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande med däri genom kungl. kungörelserna den 19 maj 1916 (nr 151) och den 17 juni 1921 (nr 359) vidtagna ändringar.

Lån från fonden beviljas hushållningssällskap och landsting för utlämnande av låneunderstöd för anskaffande av fiskebåtar, motorer för sådana båtar, fiskredskap eller för fisktransport avsedda fordon, smärre båtar eller andra smärre inrättningar eller för anläggande av fiskdammar eller smärre inrättningar för tillgodogörande eller förädling av fiskets produkter. Låneunderstöden utlämnas inom Göteborgs och Bohus län av länsstyrelsen i Göteborg och inom rikets övriga län av lantbruksstyrelsen. Kungl. Maj:t fastställer årligen det belopp, varöver vardera av nämnda myndigheter äger förfoga för beviljande av lån.

Från fonden beviljade lån skola återbetalas inom högst tio år med lika kapitalbelopp varje år jämte upplupen ränta.

Av lantbruksstyrelsen och länsstyrelsen i Göteborg beviljade lån äro räntefria under första låneåret, varefter de löpa med 3.6 procent årlig ränta.

Fonden förvaltas av statskontoret, som äger att till vederbörande hushållningssällskap eller landsting utbetala beviljat lån emot hushållningssällskapets eller landstingets förskrivning därå.

Kungl. Maj:t ställer årligen visst belopp till förfogande för ändamålet.

Sålunda har Kungl. Maj:t jämlikt beslut den 16 december 1927 föreskrivit, att av ifrågavarande fond finge tillsvidare under år 1928 tagas i anspråk av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län för detta län intill ett belopp av 600,000 kronor och av lantbruksstyrelsen för övriga län intill ett belopp av 350,000 kronor. Av nämnda belopp 600,000 har länsstyrelsen i Göteborg beviljat länets landsting lån till ett belopp av 592,850 kronor med återbetalningsskyldighet efter 10 år beträffande 194,000 kronor samt efter 5—8 år beträffande återstoden. Lantbruksstyrelsen, som tillsvidare för år 1928 beviljat lån till belopp av 252,645 kronor har föreskrivit återbetalningsskyldighet inom 10 år i fråga om lån å tillhopa 41,100 kronor samt inom 3—8 år beträffande övriga lånebelopp.

Motionärerna anföra följande motivering:

»Det har — — — visat sig att låneunderstöden icke kunnat utnyttjas så tillfredsställande som det varit önskligt på grund av bestämmelsen i 3:e punkten av kungl. kungörelsen den 7 augusti 1907, enligt vilken från fonden beviljat lån skall återbetalas inom högst 10 år. Denna bestämmelse har ansetts förhindra ett från fiskarebefolkningen i Göteborgs och Bohus län uttalat önskemål, att årsamorteringen å lånen, som hittills skett i en post den 15 februari, måtte i stället få fullgöras i två poster årligen med hälften den 15 februari och andra hälften den 15 oktober. Genom en sådan anordning skulle nämligen maximitiden av 10 år för lånens inbetalning komma att överskridas beträffande alla tioårslånen, vilka äro de mest förekommande. Det har ifrågasatts, att uppdelningen av årsamorteringen i två poster skulle kunna verkställas, utan att återbetalningstiden överskredes, om den första halvårsamorteringen fullgjordes samma år som lånet utlämnades. En sådan förskottsamortering skulle dock givetvis bereda de låntagande stor olägenhet, då de ju i de allra flesta fall äro i behov av att disponera lånet i dess helhet under första året.»

Motionärerna hava vidare framhållit, att ett verkligt behov av så vittgående lättnader som möjligt i fråga om lånevillkoren förelåge.

Utskottet.

För ett flertal av de lån, som utlämnas från under statskontorets förvaltning stående fonder, gäller att, sedan lån innehafts under ett (två) år från lyftningsdagen, lika delar av det ursprungliga lånebeloppet skola vid utgången av ettvarit av därpå följande visst antal år återbetalas jämte upplupen ränta. Andra lån äro amorteringsfria under visst antal år, varefter en annuitet av viss procent erlägges å det ursprungliga beloppet.

Då det knappast torde förefinnas anledning att i fråga om återbetalningsskyldighet strängare bestämmelser böra gälla rörande lån ur fiskerilånefonden än de, som i allmänhet tillämpas beträffande lån från andra under statskontorets förvaltning stående fonder, synes det utskottet, att jämväl för nu ifrågavarande lån bör medgivas amorteringsfrihet under viss tid. Utskottet vill härvid erinra, att för lån från allmänna nyodlingsfonden gällde före år 1922 liknande bestämmelser om återbetalningsskyldighet som för lån från fiskerilånefonden, men i syfte att göra lånen förmånligare medgavs

av riksdagen, att lån utlämnade från fonden efter år 1921 skulle innehavas amorteringsfritt under två år från lyftningsdagen.

Därest det nu bör medgivas, att lån ur fiskerilånefonden må innehavas amorteringsfritt under ett år, kan det emellertid ifrågasättas, huruvida lånen icke desto mindre borde inbetalas inom tio år från lyftningsdagen, särskilt som för huvudparten av lånen redan nu i allmänhet stadgas återbetalningsskyldighet inom färre antal år. Enligt vad utskottet inhämtat, har emellertid amorteringstid under tio år endast föreskrivits beträffande större lån, och med hänsyn härtill och då det blivit vitsordat, att ett behov av lättnader i fråga om lånevillkoren föreligger, har utskottet ej funnit anledning föreslå en inskränkning i det antal år, under vilka återbetalning skall verkställas.

Såsom framgår av det anförda har utskottet ansett sig böra tillstyrka motionärernas förslag till ändring av bestämmelserna för utlämnande av lån från ifrågavarande fond. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att fastställa den dag, från och med vilken ändrade bestämmelser rörande lån från fonden skola bliva gällande.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av motionerna I: 114 och II: 125 besluta sådan ändring av grunderna för lån från fonden för fiskerinäringens befrämjande, att lån må innehavas amorteringsfritt ett år från lyftningsdagen samt återbetalas inom högst tio år därefter med lika kapitalbelopp varje år jämte upplupen ränta.

Stockholm den 17 februari 1928.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 8.
